ORDONANȚA CURȚII (Camera a cincea)

10 decembrie 2007 *

În cauza C-134/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Sąd Rejonowy w Jaworznie (Polonia), prin Decizia din 6 februarie 2007, primită de Curte la 7 martie 2007, în procedura

Piotr Kawala

împotriva

Gmina Miasta Jaworzna,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii M. Ilešič (raportor) și E. Levits, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,
grefier: domnul R. Grass,

* Limba de procedură: poloneza.

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru guvernul polonez, de doamna E. Ośniecka-Tamecka, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul D. Triantafyllou și de doamna K. Herrmann, în calitate de agenți,

urmând să se pronunțe prin ordonanță motivată conform articolului 104 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul de procedură,

după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Ordonanță

1 Cererea de pronunțare a hotărârii preliminare privește interpretarea articolului 25 CE și a articolului 90 primul paragraf CE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Kawala, pe de o parte, și Gmina Miasta Jaworzna (comuna Jaworzno), pe de altă parte, având ca obiect o taxă de 500 PLN achitată la 18 august 2005 pentru obținerea unui certificat de primă înmatriculare a unui autovehicul de ocazie importat în Polonia dintr-un alt stat membru (denumită în continuare „taxa în cauză").

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Conform articolului 23 CE:

„(1) Comunitatea se întemeiază pe o uniune vamală care reglementează ansamblul schimburilor de mărfuri și care implică interzicerea, în relațiile dintre statele membre, a taxelor vamale la import și la export și a oricăror taxe cu efect echivalent, precum și adoptarea unui tarif vamal comun în relațiile cu țări terțe.

(2) Dispozițiile articolului 25 și ale capitolului 2 din prezentul titlu se aplică produselor originare din statele membre, precum și produselor care provin din țări terțe care se află în liberă circulație în statele membre."

4 Articolul 25 CE prevede:

„Între statele membre sunt interzise taxele vamale la import și la export sau taxele cu efect echivalent. Această interdicție se aplică de asemenea taxelor vamale cu caracter fiscal.”

5 Articolul 28 CE prevede:

„Între statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent.”

6 Conform articolului 30 CE:

„Dispozițiile articolelor 28 și 29 nu se opun interdicțiilor sau restricțiilor la import, la export sau de tranzit, justificate pe motive de morală publică, de ordine publică, de siguranță publică, de protecție a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor sau de conservare a plantelor, de protejare a unor bunuri de patrimoniu național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau de protecție a proprietății industriale și comerciale. Cu toate acestea, interdicțiile sau restricțiile respective nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție disimulată în comerțul dintre statele membre.”

7 Articolul 90 primul paragraf CE are următorul cuprins:

„Niciun stat membru nu aplică, direct sau indirect, produselor altor state membre impozite interne de orice natură mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect, produselor naționale similare.”

Reglementarea națională

8 Articolul 77 din Legea privind circulația rutieră (Prawo o ruchu drogowym) din 20 iunie 1997 (Dz. U din 2003, nr. 58, poziția 515; nr. 124, poziția 1152; nr. 130, poziția 1190 și nr. 137, poziția 1302), prevede:

„1. Producătorul sau importatorul de vehicule noi este obligat să elibereze un certificat de înmatriculare pentru orice autovehicul nou comercializat pe teritoriul Republicii Polonia.

2. Certificatul de înmatriculare este remis proprietarului vehiculului.

3. Certificatul de înmatriculare al unui alt autovehicul decât cele menționate la alineatul 1 este remis, după plata unei taxe de înregistrare, de către autoritatea competentă în ceea ce privește înmatricularea, cu ocazia primei înmatriculări a vehiculului pe teritoriul Republicii Polonia, cu excepția vehiculelor de colecție și a vehiculelor menționate la articolul 73 alineatul 4.

4. Ministrul transporturilor:

[…]

2) stabilește prin decret valoarea taxei care trebuie achitată pentru obținerea unui certificat de înmatriculare.”

9 Decretul ministrului polonez al infrastructurii din 28 iulie 2003 privind valoarea taxei care trebuie achitată pentru obținerea certificatului de înmatriculare al unui vehicul (Dz. U din 2003, nr. 137, poziția 1310, denumit în continuare „Decretul din 28 iulie 2003”) prevedea, la alineatul 1 punctele 1 și 2, următoarele:

„1. Eliberarea unui certificat de înmatriculare cu ocazia primei înmatriculări a vehiculului pe teritoriul Republicii Polonia implică perceperea de către serviciul de înmatriculare a unei taxe în valoare de 500 PLN.

2. Eliberarea unui duplicat al certificatului de înmatriculare implică perceperea, de către serviciul de înmatriculare, a unei taxe de 75 PLN.”

10 Ulterior faptelor din acțiunea principală, Trybunał Konstytucyjny (Tribunalul Constituțional) a declarat, prin Hotărârea din 17 ianuarie 2006, că alineatul 1 punctul 1 din Decretul din 28 iulie 2003 încălca, în esență, prevederile Legii privind circulația rutieră și Constituția poloneză. Potrivit acestei hotărâri, alineatul menționat și-a pierdut efectul obligatoriu începând cu 1 mai 2006.

11 În consecință, ministrul transporturilor și construcțiilor a adoptat Decretul din 28 martie 2006 privind valoarea taxei care trebuie plătită pentru obținerea certificatului de înmatriculare al unui vehicul, intrat în vigoare la 15 aprilie 2006, potrivit căruia atât eliberarea unui certificat de primă înmatriculare (alineatul 1 punctul 1 din acest decret), cât și eliberarea unui duplicat al certificatului de înmatriculare (alineatul 1 punctul 2 din decretul menționat) implică perceperea de către serviciul de înmatriculare a unei taxe în valoare unică de 75 PLN.

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

12 La 9 mai 2005, domnul Kawala a cumpărat în Germania un autovehicul de ocazie marca „Mercedez-Benz” și l-a importat în aceeași lună în Polonia.

13 La 18 august 2005, domnul Kawala a plătit către Gmina Miasta Jaworzna o taxă în valoare de 500 PLN în vederea obținerii certificatului de primă înmatriculare a vehiculului menționat în Polonia.

14 Din decizia de trimitere reiese că, în lipsa înmatriculării vehiculului, domnul Kawala nu ar fi putut să circule legal în Polonia cu acest vehicul.

15 Domnul Kawala a formulat, la 9 octombrie 2006, în fața Sąd Rejonowy w Jaworznie (Tribunalul Districtual din Jaworzno) o acțiune împotriva Gmina Miasta Jaworzna având ca obiect plata sumei de 425 PLN care reprezintă diferența între taxa pe care o achitase pentru eliberarea certificatului de primă înmatriculare și suma pe care ar fi trebuit să o plătească pentru eliberarea unui duplicat al certificatului respectiv, și anume 75 PLN.

16 Sąd Rejonowy w Jaworznie arată că, în măsura în care articolul 90 CE s-ar opune aplicării alineatului 1 din Decretul din 28 iulie 2003, ar trebui ca, în litigiul cu care este sesizat și în conformitate cu articolul 10 CE, precum și cu principiul supremației dreptului comunitar, să facă inaplicabile prevederile acestui decret care ar fi contrare dreptului comunitar, inclusiv în ceea ce privește perioada anterioară datei la care Trybunał Konstytucyjny a declarat în hotărârea sa că aceste prevederi și-ar pierde forța obligatorie.

17 Sąd Rejonowy w Jaworznie arată că, dacă domnul Kawala ar fi cumpărat un vehicul nou în Polonia, acesta nu ar fi trebuit să plătească nicio taxă către Gmina Miasta Jaworzna în vederea obținerii certificatului de primă înmatriculare, pentru că acesta ar fi fost furnizat de producătorul sau de importatorul vehiculului, care ar fi achitat, de altfel, pentru acest certificat o sumă netă de 9,71 PLN (fără taxa pe valoarea adăugată).

18 În aceste condiții, Sąd Rejonowy w Jaworznie a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 90 CE se opune aplicării alineatului 1 din [Decretul din 28 iulie 2003] în măsura în care înmatricularea unui vehicul importat în Polonia din alt stat membru este condiționată de plata taxei datorate pentru eliberarea certificatului de înmatriculare în cuantum de 500 PLN?”

19 Instanța de trimitere arată în plus, fără a adresa în mod formal o a doua întrebare, că, în cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, ar putea fi necesară interpretarea articolului 25 CE pentru a stabili dacă această dispoziție se opune aplicării alineatului 1 din Decretul din 28 iulie 2003 în măsura în care taxa în cauză ar constitui o taxă cu efect echivalent unei taxe vamale.

Cu privire la întrebarea preliminară

20 În temeiul articolului 104 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul de procedură, atunci când răspunsul la o întrebare formulată cu titlu preliminar poate fi în mod clar dedus din jurisprudența Curții, aceasta, după ascultarea avocatului general, poate să se pronunțe prin ordonanță motivată.

21 Prin intermediul întrebării, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 90 primul paragraf CE trebuie interpretat în sensul că se opune percepерii taxei în cauză care este aplicabilă în practică primei înmatriculări a unui autovehicul de ocazie importat dintr-un alt stat membru, însă nu și achiziționării în Polonia a unui vehicul de ocazie în măsura în care acesta este deja înmatriculat.

22 Dat fiind că, pe de o parte, guvernul polonez consideră că obligația de a obține un certificat de înmatriculare pentru un vehicul de ocazie importat dintr-un alt stat membru nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 90 CE, ci în cel al articolelor 28 CE și 30 CE, în calitate de măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative a schimburilor care ar fi, cu toate acestea, necesară, proporțională și justificată pe motive de ordine publică și că, pe de altă parte, instanța de trimitere evocă posibilitatea ca taxa în cauză să intre în domeniul articolelor 23 CE și 25 CE,

și anume interzicerea taxelor vamale, precum și a taxelor cu efect echivalent, trebuie să se stabilească în primul rând dispoziția din Tratatul CE în raport cu care trebuie apreciată taxa în cauză.

23 Conform unei jurisprudențe constante, domeniul de aplicare al articolului 28 CE nu include obstacolele avute în vedere de alte dispoziții speciale, iar obstacolele de natură fiscală sau cu efect echivalent taxelor vamale avute în vedere la articolele 23 CE, 25 CE și 90 CE nu intră sub incidența interdicției prevăzute la articolul 28 CE. Pe de altă parte, în ceea ce privește domeniile de aplicare ale articolelor 25 CE și, respectiv, 90 CE, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că dispozițiile privind taxele cu efect echivalent și cele privind impozitele interne discriminatorii nu sunt aplicabile în mod cumulativ, astfel încât același impozit nu ar putea, în sistemul instituit de tratat, să facă parte, în același timp, din aceste două categorii (a se vedea în special Hotărârea din 17 iunie 2003, De Danske Bilimportører, C-383/01, Rec., p. I-6065, punctele 32 și 33, precum și jurisprudența citată).

24 În ceea ce privește întrebarea dacă o taxă precum cea în cauză se înscrie în noțiunea „taxe cu efect echivalent" în sensul articolelor 23 CE și 25 CE, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că orice taxă pecuniară impusă unilateral asupra mărfurilor în temeiul faptului că trec frontiera, oricare ar fi denumirea și modul de aplicare ale acesteia, și care nu reprezintă o taxă vamală propriu-zisă constituie o taxă cu efect echivalent (Hotărârea din 18 ianuarie 2007, Brzeziński, C-313/05, Rep., p. I-513, punctul 22 și jurisprudența citată).

25 Or, o taxă precum cea în cauză în acțiunea principală nu este percepută datorită trecerii frontierei statului membru care a instituit-o. Într-adevăr, din informațiile furnizate atât de către instanța de trimitere, cât și de către guvernul polonez rezultă că taxa în cauză se aplica autovehiculelor de ocazie doar la prima înmatriculare a acestora în Polonia, cu excepția vehiculelor care, din indiferent ce motiv, nu erau

destinate să fie înmatriculate. Pe de altă parte, potrivit informațiilor furnizate de guvernul polonez, această taxă era aplicabilă de asemenea primei înmatriculări a anumitor categorii de vehicule deja prezente în Polonia, dar neînmatriculate încă în acest stat.

26 Prin urmare, în măsura în care o taxă pe prima înmatriculare a automobilelor, precum taxa în cauză, are în mod evident un caracter fiscal și este prelevată cu ocazia primei înmatriculări a unui autovehicul pe teritoriul acestui stat, iar nu în temeiul trecerii frontierei statului membru care a instituit-o, trebuie să se considere că aceasta ține de regimul general intern de impozitare a mărfurilor și trebuie, în consecință, analizată în raport cu articolul 90 CE.

27 În această privință, trebuie reamintit că, potrivit Curții, articolul 90 CE reprezintă în cadrul tratatului o completare a dispozițiilor privind eliminarea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent. Această dispoziție are drept obiectiv asigurarea liberei circulații a mărfurilor între statele membre în condiții normale de concurență, prin eliminarea oricărei forme de protecție care poate decurge din aplicarea de impozite interne discriminatorii față de produsele provenind din alte state membre (Hotărârea Brzeziński, citată anterior, punctul 27 și jurisprudența citată).

28 În materie de impozitare a autovehiculelor de ocazie importate, articolul 90 CE vizează garantarea neutralității depline a impozitelor interne față de concurența dintre produsele care se află deja pe piața internă și produsele din import (Hotărârea din 20 septembrie 2007, Comisia/Grecia, C-74/06, Rep., p. I-7585, punctul 24 și jurisprudența citată).

29 În plus, un sistem de impozitare nu poate fi considerat compatibil cu articolul 90 CE decât dacă este organizat astfel încât să excludă orice posibilitate ca produsele importate să fie supuse unor impozite mai mari decât produsele naționale și, prin urmare, să nu producă în niciun caz efecte discriminatorii (Hotărârea Brzeziński, citată anterior, punctul 40 și jurisprudența citată).

30 Prin urmare, problema care se pune în speță este aceea dacă taxa în cauză se aplică, în practică, în același mod atât autovehiculelor de ocazie importate, cât și celor cumpărate în Polonia, aceste două categorii de vehicule reprezentând produse similare în sensul articolului 90 primul paragraf CE.

31 În această privință, este cert că, în temeiul alineatului 1 punctul 1 din Decretul din 28 iulie 2003, prima înmatriculare a unui autovehicul de ocazie importat dintr-un alt stat membru este supusă plății taxei în cauză, în valoare de 500 PLN.

32 În schimb, potrivit instanței de trimitere și guvernului polonez, achiziționarea în Polonia a unui vehicul similar nu implică în mod normal plata niciunei taxe în măsura în care acest vehicul este deja înmatriculat în acest stat.

33 Într-adevăr, potrivit instanței de trimitere și guvernului polonez, în cazul cumpărării unui autovehicul nou în Polonia, constructorului sau importatorului acestui vehicul îi revine obligația de a furniza certificatul de primă înmatriculare pe un formular pe care îl obține la prețul net de 9,71 PLN. Acest preț, precum și alte cheltuieli ale operatorului în cauză legate de eliberarea certificatului ar fi incluse în prețul final al vehiculului.

34 În această privință, guvernul polonez și Comisia Comunităților Europene subliniază faptul că certificatul de înmatriculare, odată ce a fost eliberat pentru un autovehicul nou, este transmis tuturor proprietarilor succesivi ai vehiculului.

35 Prin urmare, achiziționarea unui autovehicul de ocazie importat dintr-un alt stat membru și înmatriculat pentru prima dată în Polonia este supusă taxei în cauză în valoare de 500 PLN, în timp ce achiziționarea în Polonia a unui vehicul similar nu este în mod normal supusă niciunei taxe de înmatriculare.

36 În concluzie, trebuie să se constate că taxa în cauză intră sub incidența interdicției prevăzute la articolul 90 primul paragraf CE.

37 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 90 primul paragraf CE trebuie interpretat în sensul că se opune unei taxe, precum cea prevăzută la alineatul 1 punctul 1 din Decretul din 28 iulie 2003, care se aplică în practică primei înmatriculări a unui autovehicul de ocazie importat dintr-un alt stat membru, însă nu și achiziționării în Polonia a unui autovehicul de ocazie în măsura în care acesta este deja înmatriculat în acest stat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

38 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 90 primul paragraf CE trebuie interpretat în sensul că se opune unei taxe, precum cea prevăzută la alineatul 1 punctul 1 din Decretul ministrului polonez al infrastructurii din 28 iulie 2003 privind valoarea taxei care trebuie achitată pentru obținerea certificatului de înmatriculare al unui vehicul, care se aplică în practică primei înmatriculări a unui autovehicul de ocazie importat dintr-un alt stat membru, însă nu și achiziționării în Polonia a unui autovehicul de ocazie în măsura în care acesta este deja înmatriculat în acest stat.

Semnături